

73 . Corbeanca | Județ: Ilfov | Punct: Biserica „Buna Vestire str. Independenței, nr. 16 | Anul: 2020

Anul: 2020

Cod RAN: 102179.05

Perioade: Perioada modernă

Epoci: Perioada modernă

Categoriile sit: Religios, ritual și funerar

Autori: Mihai Duca, Raluca-Georgeta Iosipescu, Sergiu Iosipescu, Mihaela Ciornei

Instituții: Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului

Raport

Supravegherea arheologică a fost impusă prin Aviz nr. 61/M/2016 emis de Direcția Județeană pentru Cultură Ilfov în vederea executării lucrărilor de eradicare a umidității de capilaritate, hidroizolație verticală și orizontală, refacerea pardoselii din biserică, introducerea sistemului de încălzire prin pardoseală, refacere trotuar și rigolă perimetrală. În prima fază a fost efectuată o supraveghere arheologică a lucrărilor din interiorul bisericii iar, în etapa a doua, la exteriorul bisericii, pe conturul acesteia.

Etapa I – s-a efectuat în două puncte: pronaos și naos. În zona de S a pronaosului au fost descoperite trei morminte, iar în zona de naos au apărut câteva indicii privitoare la diverse refaceri ale bisericii. În pronaos au fost descoperite 3 morminte în jumătatea dreaptă a acestuia, pe latura de S a bisericii. Mormintele erau amplasate la mică distanță unele de altele. Este vorba despre trei adulți, două din cele trei morminte au fost descoperite într-o stare de conservare extrem de precară, scheletele fiind practic măcinate, neputând fi curățate din cauza friabilității lor. Cel de-al treilea schelet descoperit se afla într-o stare de conservare mult mai bună, ceea ce a permis cercetarea lui.

După cercetarea celor 3 morminte s-a păstrat pentru documentare un profil orientat E-V, pe toată lungimea pronaosului. Succesiunea stratigrafică a cercetării din interiorul bisericii:

-?Pardoseală contemporană din mozaic turnat

-?Strat suport nisip, aflat imediat sub pardoseala modernă din mozaic turnat

-?Strat reprezentat de o dărâmatură masivă formată din bucăți de cărămidă, mortar și piatră de mici dimensiuni ce servesc ca substrucție și nivelare pentru podeaua modernă. Grosime nivel de cca. 15-20 cm

-?Strat de mortar pentru vechea pardoseală, strat ce se regăsește și în naos

-?Strat de pământ de culoare maro – roșcat reprezentând un nivel de călcare anterior din interiorul bisericii.

În naos, după îndepărtarea podelei actuale, a fost descoperit un strat de nivelare format din dărâmatură (fragmente de cărămidă în special) cu o grosime de 15-20 cm, folosit ca suport pentru podeaua contemporană (mozaic turnat). După degajarea acestui strat de dărâmatură a fost descoperită o șapă de mortar întinsă pe toată suprafața naosului. Această șapă a folosit probabil ca suport pentru o podea anterioară, din cărămidă, a bisericii. Existența unei pardoseli anterioare din cărămidă a fost confirmată de descoperirea, în partea de SV a naosului, a unei cărămizi in situ prinsă în șapa de mortar.

Pe latura de N a naosului, în apropierea zidului bisericii, a fost descoperit un fragment de zid din cărămidă legată cu mortar, cel mai probabil un fragment de boltă prăbușit. Fragmentul de boltă căzut pe șapa de mortar a fost ulterior acoperit de stratul de nivelare al dărâmăturii ce servea drept suport pentru pardoseala actuală. Tot în naos a fost executată o secțiune de control pentru a verifica din punct de vedere stratigrafic zona.

Etapa II - După cercetarea efectuată în interiorul bisericii s-a trecut în etapa a doua de supraveghere a săpăturilor efectuate la exteriorul bisericii. Pentru a se realiza izolarea la exterior a pereților bisericii s-a efectuat un șanț de 0,80 m lățime de jur împrejurul acesteia. Șanțul a fost adâncit până la dezvelirea fundației zidurilor. Ca elemente constructive se observă că fundația este construită din piatră de râu, de dimensiuni medii, legată cu mortar, elevația zidurilor fiind din cărămidă legată cu mortar. S-a constatat păstrarea, pe alocuri, a unor fragmente de tencuială cu tentă de culoare roșie pe porțiunea de zidărie de deasupra plintei.

În șanțul efectuat de jur împrejurul bisericii au fost descoperite și cercetate un număr de 4 complexe funerare. Cel mai interesant complex descoperit este M4 aflat în apropierea absidei altarului, care cuprindea mai multe înhumări, foarte apropiate și suprapuse aparținând unui adult și trei copii. Coșciugul celei mai recente inhumății, păstrat foarte bine, taie practic cel puțin două din celelalte trei morminte. Zona a fost mult deranjată de intervenții recente datorate atât introducerii unei conducte de gaze naturale, cât și a platbandei pentru paratrăsnet.

După îndepărtarea fragmentelor de lemn, în interiorul coșciugului a fost descoperit scheletul într-o stare de conservare extrem de proastă, oasele fiind vizibile doar prin amprenta lor pe sol. Deși scheletul era atât de prost conservat, a fost descoperit un inventar compus din mărgelile de diferite mărimi și culori, fire din veșminte, nasturi, un pandantiv și monede.

Sub acest coșciug au mai fost descoperite alte două schelete fără a se identifica groapa acestora.

Sucesiunea stratigrafică a cercetării de la exteriorul bisericii:

- stratul vegetal, cu o grosime variind între 0,20 și 0,45 m, se prezintă ca un sol de culoare neagră, conținând pigmenți de arsură, cărămidă și materiale contemporane rulate din cauza diverselor amenajări ale curții bisericii;

- stratul arheologic (orizontul de inhumăție), cu o grosime variind între 0,50 și 1,00 m, prezintă o culoare cenușiu închis, pământ compact, cu consistență dură;

- stratul steril, de culoare gălbuie, lutos, compact.

Informații suplimentare online

[Raportul 6483 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
